

Szakoktatók konferenciája 2025

ABSZTRAKTKÖTET

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
Szekszárd, 2025

**Szakoktatók konferenciája 2025.
ABSZTRAKTKÖTET**

**Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi,
Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
Vidékfejlesztési Intézet**

Szekszárd, 2025. január 31.

Szerkesztők:
Angler Kinga, Dr. Máté Andrea,
Dr. Koltai Zoltán

A borítót tervezte: Dr. Máté Andrea
Kép forrása: pixabay.com

ISBN: 978-963-626-380-5 (nyomtatott)
ISBN: 978-963-626-381-2 (elektronikus)

© A kötet szerzői és szerkesztői, 2025
© Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi,
Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
Vidékfejlesztési Intézet

Szekszárd, 2025.

Együttműködő partnerek:

TOLNA VÁRMEGYEI
SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM

Tartalomjegyzék

Plenáris előadások9

Dömötör Csaba: Helyi szintű válaszok a gazdaság igényeire10

Zsolnay Gábor: Gondolatok szakképzési célokról, feladatokról és módszerekről12

Prof. Dr. Lükő István: Szakmai pedagógusok helye, szerepe a szakképzés mai kihívásaiban.....13

Dr. Boronkai Dóra: Oktatóvideók pedagógiai kommunikációs jellemzői14

A szakképzés aktuális kihívásai15

Dr. Brachinger Tamás: A hazai versenyképesség tudástranszfer környezete.....16

Dr. Maczó Edit: Szakoktatóképzés és szakember-utánpótlás: az egyéni céloktól a szakmai elhivatottságig17

Dr. Bacsa-Bán Anetta: A szakoktató-képzés változásai és kihívásai: történeti áttekintés és rendszerszintű perspektívák a Dunaújvárosi Egyetem példáján18

Cserné Pekkel Márta: A szakmai gyakorlatok hatása a szakoktató szakos hallgatók identitására és

pályaszocializációjára: új perspektívák a pedagóguspálya-elhagyás csökkentésére	19
Dr. Gubán Gyula: A szakdolgozat szerepe a szakoktatók képzésében	20
Dr. Benke Magdolna: Gondolatok a szakképzés területi összefüggéseinek kutatásához.....	21
Dr. Varga István: Vannak-e a szakoktatónak szociálpedagógiai feladatai?.....	22
Dr. Biró Violetta: Gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő serdülők a szakiskolákban	23
Dr. Koltai Zoltán: Nyelvi képzés a humán erőforrás fejlesztéséért	24

Jó gyakorlatok a felnőttkori tanulás és az élethosszig tartó tanulás terén

Cser Valérius Antalné (Cserné Dr. Adermann Gizella): A szakoktatók és az andragógia.....	26
Dr. Kollarics Tímea – Dr. Patyi Gábor: A régi-új szakoktató képzés tapasztalatai a Soproni Egyetemen	27
Kolacsek Sándor: A szakképzésben oktatók digitális készségeinek fejlesztése napjainkban	28
Hatos Hajnalka: Együttműködés egy technikus végzettség megszerzéséhez – egyetem, technikum, ágazati képzőközpont	29

Sárosdi Bernadett: Új fejezetek a felnőttkori tanulásban: Dobbantó program és Műhelyiskola...30

Dr. Slezák-Bartos Zsuzsanna: Az élhető település titka: Oktatás, közösségi terek és társadalmi integráció31

Dr. Vas-Guld Zsuzsanna: Egészségtudatosság kialakításának lehetőségei különböző generációk esetében – általános iskolától a harmadik kor egyeteméig.....32

A szakképzés és a munkaerőpiac kapcsolódási pontjai.....33

Olasz Judit: Agrárszakképzés az agrármunkaerő-piac szolgálatában34

Szerdai Zsuzsanna: Déli Agrárszakképzési Centrum szerepe a hazai agrárszakképzésben.....35

Kocsis Zoltán: Ágazati képzőközpont működése az agráriumban.....36

Kovács Edit: A projektalapú vizsgáztatás tapasztalatai37

Balogh Attila: Partnerség a duális képzés sikeréért38

Dr. Sitku Krisztina: Szakképzés 4.0: Duális képzőhelyi tapasztalatok az új szakképzési stratégia megvalósításáról Dunaújvárosban39

Dr. Budai Gábor: A „Szakképzés és gazdaság kapcsolata” tantárgy eredményességének mérése a 2021/22–2023/24-ig tartó tanévekben.....40

Miseta Zoltán: Szakácstanulók felkészítése a munkavállalásra.....41

Angler Kinga: Lépést tud-e tartani a szakoktató a munkaerőpiac változásaival?42

Innovatív pedagógiai módszerek.....43

Prof. Dr. Molnár György: Módszertani és technológiai innovációs törekvések a felsőoktatás bázisán44

Botos Miklós: Projektek a szakképzésben: jó gyakorlatok és tapasztalatok megosztása45

Kazinczy Viktória Renáta: Drámapedagógia lehetőségei a felnőttoktatásban46

Dr. Pelyva Imre Zoltán: A lóasszisztált tevékenységek szociális viselkedésre gyakorolt pozitív hatása a szakiskolai képzésben részt vevő serdülőkre47

Sós Mihály: A drónfoci sport szerepe az oktatásban (nemzetközi példák)48

Boros Csilla Tea: OkosHACCP a tankonyhákon pilot projekt.....49

Piros Orsolya: A kozmetikai képzések hiányossága: A pszichológiai kompetenciák oktatása	50
Légrádiné Zeke Andrea – Dr. Juhász Levente Zsolt: A kiterjesztett valóság kozmetikai képzésbe való integrálásának hatása a tanulmányi eredményekre és az érzelmekre.....	51
Dr. Máté Andrea: Látványosan tanulni: kreatív eszközök a hatékony oktatásban	52

Plenáris előadások

Dömötör Csaba: Helyi szintű válaszok a gazdaság igényeire

*kancellár, Tolna Vármegyei Szakképzési Centrum
kancellar@tmszc.hu*

A szakképzett munkaerő hatékony biztosítása érdekében a Szakképzés 4.0 stratégia – melyet Magyarország Kormánya a 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozatával fogadott el – a szakképzés és felnőttképzés rendszerszintű megújítását és továbbfejlesztését tűzte ki célul. A stratégia végrehajtása érdekében megújultak a szakterülethez kapcsolódó jogszabályok is, a 2019.11.28-án kihirdetett új szakképzési törvény (2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről) és végrehajtási rendelete (A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet), amelyek alapján a 2020/2021-es tanévben már megújult szerkezetben és tartalommal indultak a szakképző intézményekben felmenő rendszerben a képzések. 2023 elején megtörtént a Szakképzés 4.0 Stratégia finomítása, indikátorainak felülvizsgálata, a jogszabályokhoz való igazítása, beavatkozásainak aktualizálása. A Kormány a felülvizsgált Stratégia megvalósításával az alábbi kiemelt területekre fókuszál:

- A szakképzés szerkezetében zárkózzon fel a világ élvonalához
- 2030-ra minden 35 év alatti fiatalnak legyen legalább egy szakmája
- A felnőttek képzése szolgálja ki a gazdaság igényeit

Az országos szinten meghozott szakmapolitikai döntéseket az egyes gazdasági térségek szintjén kell a helyi viszonyoknak megfelelően a leghatékonyabban megvalósítani, hogy az egyes térségek igényeinek megfelelő képzési szerkezet legyen a szakmai képzésben.

A szakképzési centrumok helyi szinten felelnek azért, hogy választ adjanak a gazdaság igényeire, az ott végzők az adott településen, régióban el tudjanak helyezkedni. A közép- és

hosszú távú munkaerőpiaci igényekre az iskolai rendszernek kell választ adnia, míg a rövid távú – az új beruházásokhoz, a kapacitásbővítéshez, modernizáláshoz kapcsolódó – elvárásokra a felnőttképzésnek kell megoldást adni.

Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogy a Tolna Vármegyei Szakképzési Centrum milyen módon felel meg ezen elvárásoknak.

Bemutatom azon szervezeti kereteket, tevékenységi formákat, amelyek segítségével a helyi szintű válaszokat meg lehet adni. Ezek között megjelenik a képzési szerkezet racionalizálása, a térségi szintű együttműködés új formái és lehetőségei, a duális képzésben rejlő lehetőségek, a szakmai oktatás módszertanának megújítása, valamint azok a kommunikációs csatornák, marketing eszközök felkutatására irányuló törekvések, amelyek a kereslet és kínálat összhangjának megteremtésére adnak lehetőséget.

Kulcsszavak: duális képzés munkaerőpiac, oktatás, szakképzés, szakképzési centrum

Zsolnay Gábor: Gondolatok szakképzési célokról, feladatokról és módszerekről

*Gazdasági szaktanár, egyetemi oktató
zsolnayg@gmail.com*

Bármely emberi tevékenység sikeres végzésének előfeltétele, hogy világossá tegyük az azzal elérendő célt, célokat.

Ha ez megtörténik kijelölhetjük azokat a feladatokat, amelyeket meg kell oldani a célhoz vezető úton.

Ha ezzel is megvagyunk következhetnek azoknak a módszereknek a számbavétele, amelyekkel a feladatok megoldását optimalizálhatjuk.

A módszerek megválasztásakor azzal kell számolnunk, hogy a tevékenységek végzéséhez minden embernek három kompetencia területen kell megfelelő felkészültséggel rendelkezni.

A célokban meghatározottaknak megfelelő képzettséggel, a helytállást biztosító személyiségjegyekkel és a feladatok jellegéhez is jól igazodó képességekkel.

A fentiek akkor is igazak, ha a pedagógiai folyamat tervezését végezzük, de akkor is, ha bármely szakma gyakorlásáról esik szó.

A konferencián elhangzó rövid előadáson ezeket a témaköröket fogjuk érinteni.

Kulcsszavak: kompetencia, képzettség, szakoktatás, személyiség

Prof. Dr. Lükő István: Szakmai pedagógusok helye, szerepe a szakképzés mai kihívásaiban

*ny. egyetemi magántanár, PTE Kultúratudományi,
Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
solyombanya@gmail.com*

Az előadás célja, hogy rendszerszemléletű megközelítésben ismertesse a közelmúlt (30-40 év) szakképzési átalakulásainak főbb állomásait. A szakmai pedagógusok differenciált rétegének, illetve képzésének bemutatásán keresztül a kihívásokra adandó válaszokat is érintjük. Mik a legáltalánosabb kihívások? Csökkenő tanulólétszám és motiváció, növekvő hátrányos helyzetűek aránya, a vállalkozások helyzete, a digitális átállás, a fenntarthatóság, az éghajlat és a klímaváltozás hatásai. Fókuszba állítjuk a szakmai nevelés, a szakmai szocializáció, az agrár szakoktató szak helyét, szerepét, kapcsolatrendszerét, valamint a pályaaorientáció-pályaszocializáció, a duális képzés tervezésének, szervezésének elvi és gyakorlati kérdéseit, a köz- és a szakoktatás, a felsőoktatás szerves kapcsolódását segítő modelleket.

Kulcsszavak: szakoktató, szakmai tanár, duális képzőhely, tanulási és/vagy pályaaalkalmasság

Dr. Boronkai Dóra: Oktatóvideók pedagógiai kommunikációs jellemzői

*intézetigazgató, egyetemi docens, PTE Kultúratudományi,
Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
boronkai.dora@pte.hu*

A pedagógiai kommunikáció egyik speciális területe, az osztálytermi kommunikáció. A tanórát a társalgás egy típusaként értelmező konverzáció- és diskurzuselemző irányzatok az alábbi szempontok alapján kezdték el feltérképezni az osztálytermi kommunikáció jellemzőit: a tanári és tanulói beszédidő, valamint kezdeményezés aránya, a tanári megnyilatkozástípusok és beszédaktusok, a kommunikáció nyitása, zárása, szekvenciális rendezettsége, a beszélőváltások rendje, a hibák, hibajavítások, diskurzusjelölők társalgásszervező szerepe, valamint a nonverbális kommunikáció egyes területeinek jellemzői. E tanórákutatások elsőként a tantermekben zajló jelenléti szinkrón pedagógiai kommunikációt, majd a digitális oktatás térnyerése idején a digitális osztálytermekbe (Classroom, Zoom, Teams, stb...) áttevődött online szinkrón pedagógiai kommunikációt vizsgálták. Napjainkban a fenti szempontok jól tanulmányozhatók az online aszinkrón pedagógiai kommunikációban is, amelynek korpuszát a különböző közösségi és egyéb médiacsatornák rövid oktatóvideói alkotják. Mivel e tanítási forma nemcsak a tanulási-tanítási folyamatot változtatja meg alapvetően, hanem a pedagógiai kommunikációt is átalakítja, az előadás 10 TikTok videó kommunikációs elemzésén keresztül tesz kísérletet az oktatóvideók diskurzusjellemzőinek feltárására.

Kulcsszavak: tanórákutatás, szinkrón és aszinkrón osztálytermi kommunikáció, társalgáselemzés, oktatóvideók

A szakképzés aktuális kihívásai

Dr. Brachinger Tamás: A hazai versenyképesség tudástranszfer környezete

*adjunktus, Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi,
Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
brachinger.tamas@pte.hu*

Az európai, beleértve a hazai versenyképesség komoly globális kihívásokkal szembesül. Az alkalmazkodás hosszabb távon jelentkező hatásai közé tartozik az oktatási, képzési rendszer állapota, teljesítőképessége. Ebben az államnak van elsődleges felelőssége. Ez csak az oktatáspolitikai, a gazdaságpolitikai és a foglalkoztatáspolitikai koherens rendszerében képzelhető el. A 21. század tudásalapú gazdasága, a 4. ipari forradalom nehezen egyeztethető össze a bő egy évtizede meghirdetett "munkaalapú társadalom" "doktrínájával". Az átalakított hazai oktatási rendszer – beleértve a köznevelést, szakképzést és felsőoktatást – vajon adekvát módon adaptálódik-e ehhez a gyorsan változó gazdasági-társadalmi környezethez?

Kulcsszavak: oktatáspolitikai, gazdaságpolitikai, foglalkoztatáspolitikai, versenyképesség, oktatási rendszer

Dr. Maczó Edit: Szakoktatóképzés és szakember-utánpótlás: az egyéni céloktól a szakmai elhivatottságig

*egyetemi adjunktus, Dunaiújvárosi Egyetem –
Tanárképző Központ
maczoe@uniduna.hu*

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2020-ban bevezetésre kerülő Szakképzés 4.0 elnevezésű stratégiai programja a szakmai- és felnőttképzés rendszerszintű fejlesztését vette célba, kiemelt jelentőséget szánva a szakmai pedagógusképzés megújításának. Ennek keretében 2021 szeptemberében elindult az alapidipomát adó szakoktató képzés melynek erős hívószava volt a jelentkezéshez elegendő középszintű érettségi (ITM, 2019). Az ugrásszerűen megnőtt érdeklődés során felmerült, hogy a jelentkezők szándéka nem elsősorban a szakképzésbe való bekapcsolódás, hanem más, egyéni cél vezérli őket, amely azonban nem biztosítja maradéktalanul a szak indításához fűzött eredeti szándék megvalósulását, a szakember-utánpótlást.

Egy felsőoktatási intézmény szakoktató képzésébe 2021-ben bekapcsolódó hallgatók körében a teljes populációt megcélzó kérdőíves bemeneti, majd kimeneti mérést végeztünk azzal a céllal, hogy feltérképezzük, a szakképzésben való elhelyezkedés szándékát miként formálta a képzés tartalma. Az előadás során bemutatni kívánt leíró és összehasonlító elemzések rávilágítottak, hogy képzőként mennyiben tudunk hozzájárulni a szakoktatói pálya iránti elhivatottság felkeltéséhez.

Kulcsszavak: szakképzés, szakmai pedagógusképzés, szakoktatók, szakember-utánpótlás

Dr. Bacsa-Bán Anetta: A szakoktató-képzés változásai és kihívásai: történeti áttekintés és rendszerszintű perspektívák a Dunaújvárosi Egyetem példáján

*egyetemi docens, Dunaújvárosi Egyetem
bana@uniduna.hu*

A gyakorlati oktatók, szakmai oktatók és szakoktatók képzése a szakmai pedagógus-képzés hosszú, de kihívásokkal teli történetére tekint vissza. E szakemberek képzésének fenntartása nemcsak a felsőoktatási intézmények, hanem a teljes szakképzési rendszer számára alapvető jelentőségű. Gyakorlati oktatók hiányában a szakképzés jövője kerülhet veszélybe. A fejlesztési lehetőségek és irányok azonosítása érdekében elengedhetetlen a képzési tradíciók és előzmények alapos vizsgálata.

Az előadásban történeti szemlélettel elemezzük a szakoktatók és gyakorlati oktatók képzésének fejlődését a képzés kezdetétől kezdve a Bologna-rendszer változásának időszakán át, valamint a képzés jelenlegi helyzetét. Az elemzés a képzés jövőbeli irányaira is kiterjed, különös tekintettel a pedagógusképzési területre történő visszaintegrálódás és az azzal járó átalakulások nyomán kínálkozó lehetőségekre.

Kulcsszavak: szakoktató-képzés, szakmai pedagógusok, Dunaújvárosi Egyetem

Cserné Pekkel Márta: A szakmai gyakorlatok hatása a szakoktató szakos hallgatók identitására és pályaszocializációjára: új perspektívák a pedagóguspálya-elhagyás csökkentésére

*tanársegéd, Dunaiújvárosi Egyetem
csernepm@uniduna.hu*

A szakmai identitás kialakulása és formálódása, valamint a szakmai szocializáció folyamata már a pedagógusképzés kezdeti időszakában megkezdődik. A szakmai identitás erősödése – különösen a tanulmányok során –, kiemelt szerepet kap, elsősorban a szakmai gyakorlatok tapasztalatain keresztül.

Ez szakmai pedagógusként való érvényesülésüket is elősegíti (Bacsa-Bán, 2019a, 2019b), ezáltal csökkenthető a pedagóguspálya elhagyásának kockázata.

A jelen kutatás célja annak vizsgálata, hogy a szakoktató szakos hallgatók esetében a hospitálások, tanítási gyakorlatok és szakmai gyakorlatok során szerzett tapasztalatok milyen hatással vannak a szakmai szocializációra és a pályához való kötődésre.

Az eredmények igazolták a hipotéziseket és összhangban állnak a szakirodalomban leírtakkal, különösen a szakmai identitás fejlődése terén. A képzés során szerzett gyakorlatok kulcsszerepet játszanak a hallgatók szakmai szocializációjában és a pedagóguspályához való kötődésük erősítésében. A jelen kutatás eredményei további vizsgálatok kiindulópontját jelenthetik a szakmai gyakorlatok hosszú távú hatásainak feltárására, különös tekintettel a hallgatók szakmai karrierútjára.

Kulcsszavak: pályaszocializáció, pályaelhagyás, szakmai pedagógusok, szakmai tanárképzés

Dr. Gubán Gyula: A szakdolgozat szerepe a szakoktatók képzésében

*főiskolai tanár, Professor Emeritus, Dunaiújvárosi Egyetem
guban.gyula@uniduna.hu*

1970 óta a Dunaiújvárosi Főiskolán és a DUE-én a műszaki oktató szak levelező tagozaton működött. Az 1970/71- es tanévtől az 1978/79-es tanévig bezárólag másfél éves volt a képzés és felsőfokú intézeti szintű – tehát nem főiskolai – volt a végzettséget tanúsító oklevél. Az 1979/80-as tanévtől kezdve 3 évre emelték a képzés idejét és az oklevél főiskolai végzettséget tanúsított. 2020-tól pedig a szakoktató képzés BA rendszerben indult újra. A képzés során a tantervek is az igényeknek megfelelően változtak és ezekből jól látható, hogy a képzés során a szakdolgozat készítés fontos szerepet játszott és játszik mind a mai napig. Komoly kihívást jelent hallgatóknak és konzulenseknek egyaránt.

Előadásunkban a 2024-ben szakoktató körben végzett e témához illő kutatási eredményeinket szembesítjük az ugyanennek a vizsgálati körnek a szakdolgozat választásával, illetve elemezzük a témaválasztás szerkezetét. Azt szeretnénk megtudni, hogy volt-e hatása, illetve van-e kapcsolat a dolgozat témaválasztása és a korábbi kutatásban felmért hazai szakképzésről kialakított általános véleményük között.

Kulcsszavak: szakképzés, szakoktatóképzés, tanterv, szakdolgozat, kompetenciafejlesztés

Dr. Benke Magdolna: Gondolatok a szakképzés területi összefüggéseinek kutatásához

*kutató, Debreceni Egyetem, CHERD
magdolna.benke@gmail.com*

A szakirodalomból ismert, hogy a regionális innovációs stratégiákat olyan megközelítések uralják, amelyek figyelmen kívül hagyják a középfokú szakképzést, mint innovációs szereplőt. Előadásom célja, hogy ráirányítsam a figyelmet a szakképzés és a regionális innovációs folyamatok közötti kapcsolatra. A szakképzés fontos szerepet tölthet be a regionális és társadalmi egyenlőtlenségek mérséklésében, főleg azokon a területeken, ahol a középfokú szakképzés a legmagasabb iskolai végzettséget nyújtó iskolatípus. Az előadás célja, hogy bemutassa azokat az akadályokat és kihívásokat, amelyek megnehezítik a középfokú szakképző intézmények innovációs partnerré válását a regionális fejlesztési folyamatokban.

Kutatási módszerek: hazai és nemzetközi szakirodalmi áttekintés, dokumentumelemzés.

Konklúzió: Bár a középfokú szakképzés meghatározása nemzetközi szinten átalakulóban van és új szakképzési foratókönyvek készültek, a gyakorlatban a középfokú szakképzést elsősorban a gazdaság - különösen rövid távú - igényeire való gyors reagálás eszközeként értelmezik. Kérdés, hogy a hazai szakképző iskolák mennyire tudnak érdemi partneri szerepet betölteni a helyi fejlesztési folyamatokban. A világszerte uralkodó haszonelvű gazdasági megközelítés mellett nehéz megoldást találni a kihívásra. Kérdés, hogy a „képeség alapú megközelítés”, amely az embert helyezi a középpontba, milyen megoldást tudna kínálni, és ahhoz vajon rendelkezésre állnak-e a feltételek.

Kulcsszavak: szakképzés, regionális innováció, partnerség

Dr. Varga István: Vannak-e a szakoktatónak szociálpedagógiai feladatai?

*adjunktus, PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar
varga.istvan@pte.hu*

A „tanoncz”-ok képzéséről első alkalommal az ipartörvényről szóló 1872. évi VIII. és 1884. évi XVII. törvénycikkben olvashatunk. Már ekkor is felsejlett, hogy az iparos-tanonc viszony nem korlátozódik kizárólag a szakmai tudás átadására. Napjainkban a szakoktató bár része az oktatásnak, de általában nem pedagógus. Ugyanakkor hosszú időt tölt a középiskolás korosztállyal a szakmai képzés során. A tanuló szakmai szocializációjában, értékrendjének formálásában fontos szerepe van, nem túlzás azt állítani szerepmódel. Ebből adódóan kapcsolatuk szorosabb lehet, mint a hagyományos tanár-diák viszony, ezért olyan problémákat is észrevehet, vagy a tanuló maga mondhat el a szakoktatónak (szociális, családi problémák, lelki konfliktusok), amit a tanárával nem biztos, hogy megosztana.

A szakoktató feladata ilyenkor a segítségnyújtás során a meghallgatás, a ventillálás lehetővé tétele, majd adott esetben a szakemberhez delegálás. Enyhébb esetben ez szociális munkás, szociálpedagógus, súlyosabb esetben pszichológus.

Kulcsszavak: szakoktató, szociálpedagógia, konfliktus, segítségnyújtás

Dr. Biró Violetta: Gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő serdülők a szakiskolákban

*adjunktus, PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar
biro.violetta@pte.hu*

A gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő fiatalok általában sajátos helyet foglalnak el a szakiskolákban. Szakmaszerzési motivációjuk hullámzó, beilleszkedésük kihívásokkal teli, minden esetben különleges odafigyelést igényelnek. Előadásomban bemutatom az életútjuk jellegzetes állomásait, továbbá a gyermekvédelmi szakellátás rendszerét (nevelőszülői hálózat, lakás- vagy gyermekotthon), ahonnan érkeznek, mely által mélyebb megértésük segíti a feltétel nélküli elfogadásukat.

Kulcsszavak: gyermekvédelmi szakellátás, szakmaszerzési motiváció

Dr. Koltai Zoltán: Nyelvi képzés a humán erőforrás fejlesztéséért

*általános és oktatási dékánhelyettes, egyetemi docens, PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
koltai.zoltan@pte.hu*

Minden szervezet életében kiemelt jelentőségű cél, hogy a munkakörhöz kapcsolódó követelmények és az adott munkakört betöltők egyéni kompetenciái minél nagyobb mértékben illeszkedjenek egymáshoz. Mindez nem csak azért lényeges, mert ezáltal növelhető a munkatársak potenciális teljesítménye, hanem azért is, mert a magas szintű képességek birtoklása egyben a szervezeti fejlődés zálogának is tekinthető. A képzés „olyan HR tevékenység, amelyben közvetve megjelenik a szervezet stratégiája, minden olyan kompetencia-fejlesztésre vonatkozó erőfeszítés, amely a szervezet tartós és eredményes működését hivatott biztosítani.” (Nemeskéri & Pataki, 2007, p. 262) A jól végiggondolt képzési terv figyelmet fordít a szervezeti célok és az egyéni ambíciók összhangjára, valamint rögzíti a célok megvalósításához leginkább illeszkedő módszereket és szükséges erőforrásokat. Előadásom keretében a PTE KPVK által szervezett nyelvi képzési programok példáin keresztül, Karoliny és Poór (2017) szempontrendszerét alapul véve (célok kijelölése, tartalom meghatározása, szervezés, képzők kiválasztása, program ellenőrzése) mutatom be a nyelvi kompetenciák bővítésével kapcsolatos törekvéseinket.

Kulcsszavak: nyelvi képzés, kompetencia, képzési terv

Jó gyakorlatok a felnőttkori tanulás és az élethosszig tartó tanulás terén

Cser Valérius Antalné (Cserné Dr. Adermann Gizella): A szakoktatók és az andragógia

*címzetes egyetemi tanár, tudományos főmunkatárs,
Dunaújvárosi Egyetem
cservane@uniduna.hu*

A Dunaújvárosi Egyetemen 2021-ben indult új típusú szakoktató képzés, pedagógiai jellegű szabadon választható tárgyak között szerepel Az andragógia alapjai című kurzus. A 2023/24-es tanév második felében 91 fő jelentkezett a kurzusra.

Feltételeztük, hogy a kurzus a hallgatók körében azért váltott ki érdeklődést, mert maguk is kapcsolatba kerültek tanuló és/vagy oktatóként a felnőttképzéssel. Ezt a feltételezésünket a kurzus elején kitöltött kérdőív segítségével igazoltuk. Csaknem mindegyiküknek van tapasztalata az iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli felnőttképzésben, többen közülük felnőttoktatóként is dolgoznak. Megkérdeztük, hogy szerintük melyek a felnőttoktató legfontosabb jellemzői, kértük továbbá néhány gyakrabban előforduló konfliktushelyzet megoldását is. Eredményeink alapján megállapíthatjuk, hogy hallgatóink pozitív attitűddel rendelkeznek a felnőttképzések iránt.

Kulcsszavak: felnőttképzés, felnőttképző jellemzői, felnőttképzési konfliktushelyzetek

Dr. Kollarics Tímea¹ – Dr. Patyi Gábor²: A régi-új szakoktató képzés tapasztalatai a Soproni Egyetemen

¹egyetemi docens

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar,

Neveléstudományi és Pszichológiai Intézet

kollarics.timea@uni-sopron.hu

²főigazgató, egyetemi docens

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar

Neveléstudományi és Pszichológiai Intézet

Tanárképző Központ

patyi.gabor@uni-sopron.hu

A Soproni Egyetemen (illetve elődintézményeiben) 1993 óta folyik szakoktatók képzése a szakmai tanárképzés mellett, azonban nem folyamatosan. Az előadásban áttekintjük az elmúlt évtizedek képzési sajátosságait és azok tapasztalatait, majd az újjászervezett szakoktató alapképzés elindítását és friss tapasztalatait vesszük górcső alá. 2023 szeptemberétől régi-új szakként indult a szakoktató képzés a Benedek Elek Pedagógiai Karon a Soproni Egyetem minden Karának közreműködésével. Az előadásban kitérünk a folyamatosan változó munkaerőpiaci igényekre, a társkarokkal történő együttműködés sajátosságaira, továbbá a partnerintézményekkel való kapcsolatokra.

Kulcsszavak: szakoktató alapképzés, tapasztalatok, Soproni Egyetem

Kolacsek Sándor: A szakképzésben oktatók digitális készségeinek fejlesztése napjainkban

*PhD hallgató, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem,
Neveléstudományi Doktori Iskola
oktató, Dunaiújvárosi Egyetem Bánki Donát Technikum
hungaricumkola@gmail.com*

Előadásomban a szakképzésben oktató kollégák digitális kompetenciáinak a fontosságát fejtem ki, már korábbi kutatások eredményeit figyelembe véve, egy későbbi vizsgálatot előkészítve.

Jelen szekunder vizsgálat tervezett DigComp kompetenciaterületekre kiterjedő empirikus kutatás előkészítése, amelyben a digitális kompetencia, szakképzésben oktatókat érintő jártassági szintjének, mint például a robotizáció, vagy a mesterséges intelligencia kezelésének (Szűts,2024), alkalmazásának a felmérését tervezzük. Az eddigi kutatások alapján megállapítható a digitális kompetenciák megkövetelik az szakmát oktatók folyamatos képzését, az oktatásinformatika módszerek alkalmazására (Ollé, et.al. 2019). A DigiComp alapú mérések a tanulók eredményességéhez való hozzájárulását is elősegítik, ez által juthatnak el a digitális pedagógia vívmányaihoz (Benedek, 2013). Az előkészületek alapján tervezzük elvégezni a kompetenciaterületre vonatkozó empirikus kutatásunkat.

Kulcsszavak: digcomp, jártasság, készségek

Hatos Hajnalka: Együttműködés egy technikus végzettség megszerzéséhez – egyetem, technikum, ágazati képzőközpont

*PhD hallgató, Széchenyi István Egyetem Regionális- és Gazdaságtudományi Doktori Iskola,
hajnalka.hatos@gmail.com*

A szakképzési törvény adta lehetőséget kihasználva, megfelelő a stratégiai előírásoknak egy jó gyakorlat kialakítására került sor. Három évvel ezelőtt indult a kezdeményezés, nappali tagozatos egyetemi hallgatók szakmajegyzék szerinti végzettség megszerzése céljából duális képzésbe kapcsolódtak be a helyi ágazati képzőközpontban egy technikummal felnőttképzési szerződést kötve. Az esettanulmány az elmúlt három év gyakorlatát, a változásokat, az erősségeket és a fejlesztendő területeket mutatja be, számok, eredmények elemzésével. Az együttműködésben résztvevő felek lehetőségeit, feladatait is feltárja, megfogalmazva a közös célt. A képzésben résztvevő hallgatóknak ez a cél a korszerű, gyakorlati jellegű szakmai tudás megszerzése. A kooperációban lévő szervezetek számára pedig a közös tudásátadás, az innováció, a szakképzésben, a duális képzésben, a felnőttek szakmai oktatásában lévő új utak feltérképezése.

Kulcsszavak: szakképzés, duális képzés, együttműködés

Sárosdi Bernadett: Új fejezetek a felnőttkori tanulásban: Dobbantó program és Műhelyiskola

*igazgató, Tolna Vármegyei SZC I. István Szakképző Iskola
sárosdi.bernadett@iistvan.tmszc.hu*

Az előadás célja, hogy bemutassa a Dobbantó program és a Műhelyiskola innovatív lehetőségeit, amelyek új utakat nyitnak a felnőttkori tanulás és az élethosszig tartó tanulás területén. A fókuszban a jó gyakorlatok állnak, amelyek segíthetnek a tanulási nehézségekkel küzdő vagy az iskolai rendszerből kimaradt felnőtteknek az alapkompentenciák megszerzésében, valamint a szakmai életbe való sikeres beilleszkedésben.

Az előadás főbb témái:

- A Dobbantó program és a Műhelyiskola bemutatása:
 - o A programok céljai, célcsoportja és működési elve.
 - o A rugalmas tanulási utak lehetőségei és előnyei.
 - o A programokban részt vevő tanulók sikertörténetei.
- Jó gyakorlatok a felnőttkori tanulásban:
 - o Egyéni fejlesztési tervek készítése és alkalmazása.
 - o A mentorálás szerepe a tanulási folyamatban.
 - o A tanulási motiváció fenntartásának módszerei.
 - o A digitális eszközök és a távoktatás lehetőségei.
- Az élethosszig tartó tanulás fontossága:
 - o A változó munkaerőpiaci elvárásokhoz való alkalmazkodás.
 - o A személyes és szakmai fejlődés lehetőségei.
 - o A társadalmi befogadás és a közösségi részvétel elősegítése.

Kulcsszavak: felnőttkori tanulás, élethosszig tartó tanulás, jó gyakorlatok, alapkompentenciák, szakképzés, mentorálás, motiváció, digitális eszközök

Dr. Slezák-Bartos Zsuzsanna: Az élhető település titka: Oktatás, közösségi terek és társadalmi integráció

*tudományos munkatárs, PTE Kultúratudományi,
Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
slezak-bartos.zsuzsanna@pte.hu*

A közösségi kohézió, a közbiztonság mértéke, a kulturális és szabadidős lehetőségek hozzáférhetősége, a közösségi terek minősége, a társadalmi integráció lehetőségei, valamint a lakosság részvételi lehetőségei a helyi döntéshozatalban társadalmi tényezőkként erősítik, vagy éppen gyengíthetik egy település élhetőségének pozitív vagy negatív megítélését az ottélók részéről. A stabil munkaerőpiac, a jól működő helyi gazdaság és az alapvető szolgáltatásokhoz, így a minőségi oktatáshoz való hozzáférés szintén elengedhetetlenül meghatározzák a település vonzerejét. A közösségi élet a társadalmi, lokális és egyéni viselkedésformák nyomán alakul, míg emellett társadalmi-politikai és közösségi-családi hatások is megfigyelhetők. Hogyan érzem magam az adott társadalmi térben? Mennyire tudok azonosulni az adott közösség értékrendjével? A modern társadalom az ember oktatási, művészeti, kommunikációs szükségeltét egységesen igyekszik irányítani, intézményesítetten megfogalmazni és formálni azt az ösztársadalmi-, a csoport- vagy a lokális igényeknek megfelelően. Az oktatás fontos szegmentáló tényező a társadalmi csoportok kialakulásában, mivel nemcsak a foglalkoztatási lehetőségeket és az anyagi helyzetet befolyásolja, hanem az egyének társadalmi kapcsolatrendszerét és identitását is formálja.

Kulcsszavak: közösség, kommunikáció, élhető település

Dr. Vas-Guld Zsuzsanna:
Egészségtudatosság kialakításának
lehetőségei különböző generációk esetében –
általános iskolától a harmadik kor
egyeteméig

*adjunktus, PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar
vas-guld.zsuzsanna@pte.hu*

A generációk közti különbség megnyilvánul a viselkedésben, az öltözködésben, a tanulási módszerekben, valamint az internet használatban. A legnagyobb kihívást - saját oktatói tapasztalataim alapján - az egészségre neveléssel kapcsolatban, a Z, továbbá minden bizonnyal az alfa generációk jelentik. A boomerek ragaszkodnak a régi jól bevált módszereikhez, hagyományokhoz, a fiatalabb korosztály számára pedig csak az lesz elfogadható, ami figyelemfelkeltő, trendi, valamint gyorsan elérhető. Az egészségtudatosság kapcsán elsősorban az élelmiszerek összetevőire fókuszálok, különös tekintettel a mentes élelmiszerekre, a koffein- és az alkoholtartalmú termékekre. Kutatásom arra keresi a választ, hogy az általános- és középiskolás tanulók találkoztak-e olyan ismeretanyaggal, ami az édesítőszer, koffein, továbbá az alkohol negatív hatását foglalja össze annak érdekében, hogy 18 éves korig a szükséges tudás birtokában tudatos fogyasztókká váljanak, bármelyik élelmiszerről legyen is szó, akár mentes, akár alkoholtartalmú, akár koffeintartalmú, kettő utóbbi függőséget kialakító hatása miatt különös figyelmet igényel.

Kulcsszavak: egészségtudatosság, függőségek, mentes élelmiszerek

A szakképzés és a munkaerőpiac kapcsolódási pontjai

Olasz Judit: Agrárszakképzés az agrármunkaerő-piac szolgálatában

*szakképzési szakértő, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Szakképzési és Szaktanácsadási Igazgatóság
olasz.judit@nak.hu*

Az előadás központi témája az agrárszakképzés bemutatása és kapcsolódása az agrármunkaerő-agrárpiachoz. Napjainkban a mezőgazdaság a változás korát éli, ehhez alkalmazkodik az agrárszakképzés is, ami elsősorban a sikeres generációváltásra, az agrármunkaerő-piaci kereslet kielégítésére, a duális képzésre és a pályaorientációra fókuszál. 2023-ban Magyarországon 143 olyan intézmény működött, amelyben középfokú agrárszakképzés valósult meg, ebben 22.415-en tanultak valamilyen agrárszakmát.

A szakképzés korábban alapvetően a tanulók kötelező gyakorlatának teljesítése keretében kapcsolódott a munkaerőpiaci szereplőkhöz. A duális képzés bevezetése a szakképzésbe lehetőséget teremtett az oktatás és a piaci szereplők közötti kapcsolatok szorosabbá tételére, arra, hogy a tanulók vállalati környezetben szerezzenek szakmai gyakorlati tapasztalatot. Másrészt arra, hogy a munkáltatók megtalálják az ágazati munkaerőutánpótlást. Az eltelt évek tapasztalatai lehetőséget adnak, hogy értékeljük a kapcsolatot. Ennek érdekében a NAK évek óta együttműködik az Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft.-vel, aki elemzi és értékeli az ágazati duális képzést és a munkaerőpiacot, ami megalapozza az agrárszakképzési centrumok szakmaszerkezeti döntéseit is.

Kulcsszavak: Agrárközgazdasági Intézet NKft., duális képzés, mezőgazdaság

Szerdai Zsuzsanna: Déli Agrárszakképzési Centrum szerepe a hazai agrárszakképzésben

*főigazgató, Déli Agrárszakképzési Centrum
foigazgato@deliaszc.hu*

Jelenleg Magyarországon 137 olyan intézmény működik, amelyben középfokú agrárszakképzés valósul meg. Az agrárszakképzést (is) folytató intézmények több mint 80 százaléka minisztériumi fenntartás alatt áll, amelyből 56 intézmény tartozik az agrárminisztériumhoz, 55 intézmény pedig a Kulturális és Innovációs Minisztériumhoz.

A Déli Agrárszakképzési Centrum 2020. július 1-vel jött létre, mely jelenleg 10 szakképzést folytató intézményt foglal magába. Az intézmények Baranya, Bács-Kiskun, Somogy és Tolna vármegyékben találhatóak, valamennyien az Agrárminisztérium által fenntartott iskolák. A szakképzési feladatokat ellátó intézmények egyéni arculatukat, hagyományaikat megőrizve végzik oktató munkájukat. A Centrum intézményei évtizedek óta meghatározó szerepet töltenek be vármegyéikben, fontos szerepet játszanak az agrárszakemberek utánpótlásában.

Az agrármunkaerő-piaci kereslet jellemzői a Déli ASzC vonzáskörzetében:

Baranya és Somogy vármegyében jelentős az erdőgazdaság szerepe, Bács-Kiskun vármegyében a kertészet kiemelkedő. Az országban működő élelmiszeripari vállalkozások 19 százaléka tevékenykedik a Déli ASzC területén.

Az agrárszakképzési kínálat és az agrármunkaerő-piaci kereslet összefüggései a Centrum vonzáskörzetében:

A Déli ASzC intézményeiben a tanulói létszámok több területén is reagálnak a térségre jellemző munkaerő igényekre. Az intézmények képzési kínálatának bemutatása.

Kulcsszavak: agrármunkaerő-piac, képzési kínálat, munkaerő-utánpótlás

Kocsis Zoltán: Ágazati képzőközpont működése az agráriumban

*ügyvezető, Déli Agrárszakképzési Ágazati Képzőközpont
Nonprofit Kft.
kocsisz@deliaszc.hu*

A Déli ÁKK célja a szakember-utánpótlás biztosítása duális képzés keretében, amely lehetőséget biztosít a tanulóknak versenyképes tudás megszerzésére. A szakmai oktatás elméleti és gyakorlati tantárgyai, valamint a korszerű eszközökkel és technológiákkal való ismerkedés elősegítik a diákok munkaerőpiaci elhelyezkedését és a felsőoktatásba való tovább lépését. A duális képzés során kevesebb adminisztratív teher nehezedik a partnerekre, mivel a szervezet koordinálja az oktatás folyamatát. A beiskolázás elősegítése érdekében a szervezet online platformokon és pályázati rendszerek révén támogatja a tanulókat, iskolai alapítványokat segít, valamint ösztönző intézkedésekkel növeli a diákok motivációját.

Kulcsszavak: szakember utánpótlás, szakmai oktatás fejlesztése, adminisztráció, beiskolázás, ösztönzés

Kovács Edit: A projektalapú vizsgáztatás tapasztalatai

*vizsgaközpont vezető, Agrár Vizsgaközpont
kovacse@agrarvk.hu*

A Szakképzés 4.0 stratégia elvei szerint a fiatalok és a felnőttek számára is rugalmas, kiszámítható karrier lehetőségét kell megalapozni a szakmai oktatással, képzéssel. Az állami iskolai rendszerű képzések esetén azt kell erősíteni, hogy a kimenet értékelésekor megállapítható legyen, hogy a végzettséget szerző személy szakmailag cselekvőképes, rendelkezik azokkal a kompetenciákkal, amiket a munkáltatók elvárnak; a nem állami rendszerben szervezett szakmai képzések esetén indokolt, hogy az egységes értékelés miatt független vizsgaközpontokban történjenek a vizsgák.

Az előadásban arra keressük a választ, hogy a kitűzött célok megvalósításában hol tartunk most? Hogyan működik az Agrár Vizsgaközpontban a szakmai és képesítő vizsgák szervezése és lebonyolítása? Kik és hogyan fejlesztik a projektfeladatokat? Kik lehetnek vizsgáztatók? Hogyan történik a vizsgateljesítmények értékelése? Hogyan „veszik” az akadályokat a vizsgázók? Vajon mennyire elégedettek a vizsgázók a jelenlegi mérési-értékelési rendszerrel?

Kulcsszavak: vizsgabizottság, projektfeladat, értékelés, elégedettség mérés

Balogh Attila: Partnerség a duális képzés sikeréért

*igazgató, Tolna Vármegyei SZC Bezerédj István Technikum
balogh.attila@bezeredj.tmszc.hu*

- A Tolna Vármegyei SZC Bezerédj István Technikumának rövid bemutatása
- Az intézmény elköteleződése a duális képzés bevezetése, majd működtetése kapcsán
- A megbízható duális partnerek fontossága – pl. Bogos - Trans Kft., Treitz Kft., ÁKK (beiskolázás kapcsán segítségnyújtás)
- Képzési programok – a duális képzőhelyen oktatott speciális tartalom (munkaerőpiaci szempontok megjelenése)
- Mérés-értékelés jelentősége, pilot program – partnerlátogatás rendszerének keretbe történő helyezése
- TEA szemléletű mérőlapok alkalmazása
- Partnertalálkozók rendszeres lebonyolítása
- Jó gyakorlatok – például: Szakmai és állásbörze (konferencia – célcsoport: duális partnerek; börze – célcsoport: tanulók)
- Cégekkel közös oktatói továbbképzések szervezése

Kulcsszavak: duális partnerek, képzési programok, mérés-értékelés, partnertalálkozók, jó gyakorlatok

Dr. Sitku Krisztina: Szakképzés 4.0: Duális képzőhelyi tapasztalatok az új szakképzési stratégia megvalósításáról Dunaújvárosban

*egyetemi adjunktus, Dunaújvárosi Egyetem
sitkuk@uniduna.hu*

Miért vonakodnak a gazdálkodó szervezetek a középfokú duális képzéstől? Milyen kihívásokkal küzdenek a duális képzőhelyek a szakirányú oktatás sikeres megvalósítása szempontjából, és milyen változtatásokat látnak szükségesnek a minőségnevelés érdekében? Az előadás egy feltáró célú esettanulmány első eredményeit mutatja be, melyek a dunaújvárosi szakképzés egyes duális képzőhelyeivel 2024 tavaszán készült félig strukturált narratív interjúk tematikus elemzésével születtek. Ezek szerint a kellő megtérülést biztosítani tudó gazdálkodó szervezetek válnak duális partnerré, a bonyolult szervezési és adminisztrációs helyzetek elrettentik őket, egy ágazati képzőközpont kialakításához hiányzik az együttműködési készség. Sokféle gyakorlati probléma nehezíti a duális képzőhelyi munkát, nehézkes az egyedi szakmai programok közös kialakítása, hiányos a gyakorlati oktatók felkészültsége, és élesen elkülönül a szakképző iskolák és technikumok tanulóinak hozzáállása és kompetenciái. Ám előnyös az adókedvezmények ösztönzése, a szakmai gyakorlati idő tömbösítése, az ágazati műhelyiskolák és részképesítés bevezetése. A kirajzolódó kép nemcsak megerősíti a hazai duális képzés már ismert problémáit (Vámosi, 2017; Angler & Bihari, 2019; Bögöti, 2019; Birher & Sebestyén, 2020; Benke & Rachwał, 2022; Budai, 2023), hanem felhívja a figyelmet a felnőttkori duális képzés konkurenciájának kihívására.

Kulcsszavak: Szakképzés 4.0, duális képzőhely, Dunaújváros, esettanulmány

Dr. Budai Gábor: A „Szakképzés és gazdaság kapcsolata” tantárgy eredményességének mérése a 2021/22–2023/24-ig tartó tanévekben

*egyetemi adjunktus, Dunaújvárosi Egyetem, Tanárképző
Központ
budaig@uniduna.hu*

A Dunaújvárosi Egyetemen oktatott 'Szakképzés és gazdaság kapcsolata' tantárgy a Szakoktató BA szakos képzés egyik első féléves kurzusa. Célja a hallgatók gazdasági szemléletének formálása és a szakképzés, valamint a gazdaság (munkaerőpiac) kapcsolatrendszerének megértése. A tantárgy egyik fő követelménye, hogy a hallgatók esszét készítsenek a szakképzés és a munkaerőpiac aktuális kérdéseiről és esetleges problémáiról. A vizsgálati időszak alatt 25 különböző témát kínáltam fel a tantárgyat felvett hallgatók számára, amelyek közül szabadon választhattak, de lehetőségük volt saját, – például személyes környezetükből vagy munkahelyükről hozott – témát is kidolgozni.

A 2021/22-es és 2023/24-es tanévek között, hat félévre kiterjedő vizsgálatom eredményei rávilágítottak arra, hogy mely témák voltak a legnépszerűbbek, valamint arra is, hogy a felsőoktatásba frissen belépő hallgatók milyen mértékben tudták alkalmazni a tudományos hivatkozási szabályokat esszéik elkészítésekor. Az eredmények betekintést nyújtanak a hallgatók főbb érdeklődési köreiből – azok esetleges változásaihoz –, a választott témák irányultságába, valamint rávilágítanak a szövegalkotási és hivatkozási készségek fejlesztésének lehetőségeire és szükségességére.

Kulcsszavak: szakképzés, munkaerőpiac, szakoktató

Miseta Zoltán: Szakácstanulók felkészítése a munkavállalásra

*szakoktató, Baranya Vármegyei SZC Sásdi Vendéglátóipari
Szakképző Iskola
tulajdonos, Blöff Bisztró
zolimiseta@gmail.com*

Gazdaságunk versenyképességének egyik kulcsa a minőségi szakemberképzés. A magas szintű szakmai ismereteket piacképes tudással rendelkező oktatók és a szakma aktualitásait követni képes duális partnerek tudják átadni a szakmát tanulóknak. Mindez kiemelten fontos a vendéglátásban, ahol a humán erőforrás szakmai képzettségének szintje mellett a vendéglátóhelyek egyedi jellege is befolyásolja az elsajátítandó ismereteket.

Előadásomban hazai és külföldi szakmai munkásságom tapasztalatai alapján a saját vendéglátó egységemben megvalósított, továbbá a szakképzésben – szakács szakmai tárgyak oktatásában – kialakított jó gyakorlatokat, a felmerülő nehézségeket kívánom bemutatni.

A duális képzésbe való becsatlakozás egyrészt megkönnyíti a vállalkozások számára a szakember-utánpótlást, másrészt lehetőséget ad a tanulóknak a különböző szakmai versenyeken való megmérettetésre. Az ezekre való felkészülés pedig ösztönzőleg hathat az adott vendéglátóhely egész kollektívájára.

Kulcsszavak: duális képzés, munkaerőpiac, szakképzés

Angler Kinga: Lépést tud-e tartani a szakoktató a munkaerőpiac változásaival?

*oktató, PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar
angler.kinga@pte.hu*

A technika, a technológia, a gazdaság gyors változása magával hozza, hogy a foglalkoztatók is folyamatosan újabb és újabb elvárásokkal jelennek meg a munkaerőpiacon. A hatékonyan dolgozni tudó, szakképzett munkaerő egyre inkább szükséges. A szakmát tanulók a képzésük befejeztével azonban csak akkor jutnak könnyen jól jövedelmező álláshoz, ha korszerű ismeretekkel, tudással rendelkeznek és elengedhetetlen a megváltozott igényekhez igazodó kompetenciák elsajátítása is. A Szakképzés 4.0 a szakképzés fejlesztésének egyik pilléréként éppen ezért a naprakész szakértelmű oktatók szükségességét fogalmazza meg.

Előadásomban arra keresem a választ, hogy az oktatási intézményekben a gyakorlati, továbbá a gyakorlatorientált ismereteket átadó szakoktatók követik-e és ha igen, milyen módon szakmájuk fejlődését, tartanak-e valós kapcsolatot a versenyszférával.

Megállapításaimhoz egyrészt az aktív szakoktatók körében végzett feltáró jellegű online kérdőíves felmérés, másrészt saját tapasztalataim szolgálták az alapot. A kutatás eredménye rávilágít arra, hogy a szakoktatók maguk is sokszor érzik azt, hogy eltávolodnak a szakma mindennapjaitól, keresik a szorosabb kapcsolódást a gazdasági szférához.

Kulcsszavak: duális képzés, szakképzés, szakképző iskola, technikum

Innovatív pedagógiai módszerek

Prof. Dr. Molnár György: Módszertani és technológiai innovációs törekvések a felsőoktatás bázisán

*egyetemi tanár, Óbudai Egyetem, Széchenyi István Egyetem
molnar.gyorgy@uni-obuda.hu*

A felsőoktatásban a módszertani és technológiai innovációk kulcsszerepet játszanak a minőségi oktatás, a versenyképes tudás és a hallgatók sikerességének növelésében. Az intézmények egyre inkább törekednek a digitális technológiák integrálására az oktatás minden területén, beleértve az online tananyagfejlesztést, a virtuális és kiterjesztett valóság alkalmazását, valamint az adaptív tanulási rendszerek bevezetését. A módszertani újítások közé tartoznak az interaktív oktatási formák, például a projektalapú tanulás, a kollaboratív feladatmegoldás és a gamifikáció. Ezek az eszközök a hallgatók aktív részvételét ösztönzik, fejlesztve kritikai gondolkodásukat és problémamegoldó képességeiket. Az innovációk célja a tanulók igényeinek és a munkaerőpiaci elvárásoknak való megfelelés, valamint a felsőoktatási intézmények versenyképességének megőrzése globális szinten. Előadásunkban az korszerű módszerekre és technikára épülő projektalapú kurzusok hatékonyságáról számolunk be a felsőoktatás bázisán, egy első és második féléves tantárgyi kereteken belül különös tekintettel szakoktató képzésünkre. Az eddigi tapasztalatainkra támaszkodva rámutatunk a műszaki és munkaerőpiaci készségek fejlesztési és fejlődési lehetőségeire is, illetve, hogy mindezek eredményeképpen az ilyen formában megszerzett tapasztalati tudás és transzverzális készség hogyan épülhet be az alapozó és a ráépülő tantárgyakba.

Kulcsszavak: oktatásinnovációs módszerek, projektalapú oktatás, élménypedagógia, transzverzális készségek

Botos Miklós: Projektek a szakképzésben: jó gyakorlatok és tapasztalatok megosztása

*oktató, Tolna Vármegyei SzC Apáczai Csere János Technikum
és Kollégium
botosm@acsjszki.hu*

Az előadás célja, hogy bemutassa a projektalapú tanulás komplex folyamatát, a diákokkal való kapcsolat és megismerés fontosságát, valamint azt, hogyan tudunk számukra érdekes és motiváló projekteket létrehozni és megvalósítani. A projekt során kulcsfontosságú szerepe van a mentorálásnak, a folyamatos támogatásnak, valamint annak, hogy hogyan segíthetjük a diákokat a folyamat minden szakaszában. Az előadás kitér arra is, hogyan értékelhetjük és adhatunk visszajelzéseket a tanulóknak, miként kezelhetjük a felmerülő problémákat és a kudarcokat, és hogyan alakíthatjuk a projektek menetét, hogy azok valóban eredményesek és tanulságosak legyenek.

A projekt során számos olyan tényező is felszínre kerülhet, amelyek más oktatási módszereknél nem, vagy csak nehezen válhatnak láthatóvá, mint például a diákok szociális háttere, egyéni problémáik, tanulási nehézségeik, kommunikációs és kooperációs problémák, valamint az érzelmi intelligencia, önállóság, felelősségvállalás, bizalom, önérvényesítés és időgazdálkodás kérdései. Fontos, hogy a projektalapú oktatás során olyan tudást biztosítsunk a diákok számára, amely segíti őket a folyamatosan változó környezethez való alkalmazkodásban, valamint az önálló tanulásban, fejlődésben és problémamegoldásban. Az előadás hasznos lehet azok számára, akik úgy érzik, hogy a projektek során nem teljesen érték el a kitűzött céljaikat, és segítséget nyújthat a következő projektek hatékonyabb megtervezésében és megvalósításában.

Kulcsszavak: kooperáció, mentorálás, motiválás

Kazinczy Viktória Renáta: Drámapedagógia lehetőségei a felnőttoktatásban

*tanársegéd, PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar
kazinczy.viktoria@pte.hu*

A drámapedagógia, mint módszeregyüttes alkalmazási lehetőségeit érdemes vizsgálni a felnőttképzés területein is. A színház-dráma-nevelés terület pedagógiai összefüggéseinek élményszerű megismerése fontos kutatási területe lehet a felnőttképzés részének. A jó játék eléri azokat a pszichológiai célokat, amelyekkel az oldott állapot a résztvevő által személyesen megtapasztalható, és ez az aktív személyes jelenlét a többi, esetleg számára távolibb gyakorlatfajta iránt is nyitottá teszi a résztvevőket. Érdemes tehát mindenben részt venni, kipróbálni, megismerni, megkóstolni – erre érdemes mindig biztatni a felnőtteket! Ez a fajta kikapcsolódás valójában a bekapcsolódáshoz vezet: az önmagukhoz való mélyebb kapcsolódáshoz. A drámapedagógia egy olyan pedagógiai megközelítés, amely a színház és a dráma eszközeivel segíti a résztvevők személyiségfejlődését, szociális készségeinek fejlesztését, valamint kreativitásuk és önkifejezésük kibontakoztatását. A módszer interdiszciplináris, és számos területen alkalmazható, például a nevelésben, az oktatásban, a terápiában és a közösségfejlesztésben egyaránt.

Kulcsszavak: drámapedagógia, élményközpontúság, önismeret

Dr. Pelyva Imre Zoltán: A lóasszisztált tevékenységek szociális viselkedésre gyakorolt pozitív hatása a szakiskolai képzésben részt vevő serdülőkre

*oktató, Déli Agrárszakképzési Centrum Kiskunfélegyházi
Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző
Iskola és Kollégium
pelyva.imre@gmail.com*

A lóasszisztált tevékenységek (EAA) sikeresen alkalmazhatók a fizikai és mentális egészség javítására. A vizsgálatunk célpopulációját azok a szakiskolai tanulók alkották, akik tanulmányaik során rendszeresen részt vettek lovas interakciókban, illetve olyan alanyok, akiknek egyáltalán nem volt kapcsolatuk lovakkal. Elemeztük a viselkedési problémák és a proszociális viselkedés előfordulását. Vizsgálatunk során a Képességek és Nehézségek Kérdőívet (SDQ) használtuk. Igazoltuk azt a hipotézist, hogy a lóasszisztált tevékenységek korrelálnak a pozitív viselkedési tulajdonságokkal az egészséges serdülők körében. Vizsgálati eredményeink igazolták, hogy létjogosultsága van a serdülők szociális kompetenciáinak fejlesztésében a lóasszisztált tevékenységeknek.

Kulcsszavak: lóasszisztált tevékenységek, serdülőkor, viselkedési problémák, proszociális viselkedés

Sós Mihály: A drónfoci sport szerepe az oktatásban (nemzetközi példák)

*repülőgépeszeti szakmérnök, Robot-Air Drónsport Kft.
sosmihaly51@gmail.com*

A drónfoci sport, a jövő sportja megérkezett Magyarországra.
Lásd. www.dronfoci.hu

A Drónfoci Magyarország az innovációt teszi jelszóvá.

A Drónfoci Magyarország az oktatásra is összpontosít. A fiatalok számáraak különösen hasznos lehet, hiszen tanít a fegyelemre, az együttműködésre és a kommunikációra – ezek nélkülözhetetlenek egy csapaton belül. Szándékaink szerint együttműködünk majd a középiskolákkal és más oktatási szektorokkal olyan oktatási programok kidolgozásában, amelyek célja, hogy a fiatalok megismerjék a drónszakmákat, és képződjenek a sportágunkon keresztül.

Nemzetközi példákon mutatom be a már működő rendszereket a drónfoci sport oktatásban való felhasználására, USA, Franciaország, Dél-Korea, Kína, Vietnam példáján.

Kulcsszavak: drónfoci, dronfoci.hu, oktatás, szabadidősport, STEM, FIDA, Radar, Skykick

Boros Csilla Tea: OkosHACCP a tankonyhákon pilot projekt

*Alapító, szakértő, OkosHACCP Kft
csilla@okoshaccp.hu*

Az „OkosHACCP a tankonyhákon” elnevezésű pilot program 2024. szeptember 1-től 2025. június 30-ig tart, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az OkosHACCP Kft. támogatásával valósul meg.

A projekt elsődleges célja: a szakács és cukrász szakképzés élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos tartalmának és módszertanának fejlesztése, hogy az jobban alkalmazkodjon a gyorsan változó munkaerőpiaci követelményekhez, javítsa a tanulók versenyképességét, és elősegítse a gyakorlati készségek megszerzését korszerű tanítási módszerekkel és modern infrastrukturális háttérrel.

Kulcsszavak: élelmiszerbiztonság, papírmentes konyha, digitális HACCP, innovatív tananyagtartalom

Piros Orsolya: A kozmetikai képzések hiányossága: A pszichológiai kompetenciák oktatása

*Dunaújvárosi Egyetem
pirosorsi32@gmail.com*

A szépségiparban dolgozó kozmetikusok számára, olyan készségek, mint például az empátia és a konfliktuskezelés, kulcsfontosságúak a vendégekkel való sikeres kapcsolatok kialakításában és fenntartásában. Kiemelendő továbbá a szakemberek számára, hogy megfelelően tudják kezelni a stresszt, és megtartani a munka-magánélet egyensúlyát. A kozmetikus technikus képzési rendszerek egyik sem tartalmazza a pszichológiai kompetenciák oktatását és fejlesztését. Javaslattal élek arra, hogyan lehetne a jelenlegi szakmai képzés színvonalát emelni a pszichológiai felkészültség oktatásával. Eredményeim összefoglalásának elvárása elsősorban az, hogy feltárja ezen készségek elsajátításának szükségességét a kozmetikusok körében. Mindemellett kutatásommal és a különböző szakirodalmakban megtalálható cikkek felsorakoztatásával a hosszú távú célom azonban, a napjainkra változatos képzési rendszerek által devalválódó szakmai szintér minőségének javítása.

Kulcsszavak: szépségipar, fejlesztés, pszichológiai kompetenciák, kozmetikus képzés

Légrádiné Zeke Andrea¹ – Dr. Juhász Levente Zsolt²: A kiterjesztett valóság kozmetikai képzésbe való integrálásának hatása a tanulmányi eredményekre és az érzelmekre

*¹szerző, Dunaújvárosi Egyetem
dermalore@gmail.com*

*²társszerző, Dunaújvárosi Egyetem
juhaszle@uniduna.hu*

A kutatás célja a kiterjesztett valóságon (AR) alapuló tanulólappal, illetve AR applikáció a kozmetikai képzésbe történő integrálásának a tanulási eredményekre és a tanulók érzelmi reakciókra gyakorolt hatásainak a feltárása volt. A tanulmány kvantitatív és kvalitatív módszertan kombinációjával vizsgálta az AR-alapú oktatási technológia alkalmazásának hatékonyságát a kozmetikus tanulók kompetenciáinak fejlődése és tanulási élmény szempontjából. Az adatok gyűjtésére online tesztek, teljesítményméréseket és kérdőíveket használtunk, míg a kvalitatív megközelítés megfigyelés révén segített az attitűdük, eszköz alkalmazhatóság elemzésében. Az eredmények azt bizonyítják, hogy az AR technológia használata nemcsak az eredményekre van hatással, hanem jelentős pozitív impulzust váltott ki a tanulók motivációjára, önbizalmára és a tanulási folyamat iránti elköteleződésükre is. Az összegyűjtött adatok alapján javaslatokat fogalmaztunk meg az AR pedagógiai alkalmazására a kozmetikai képzésben, valamint további vizsgálatára.

Kulcsszavak: kiterjesztett valóság, kozmetikai oktatás, gamifikáció, tanulói lapok (CSLS)

Dr. Máté Andrea: Látványosan tanulni: kreatív eszközök a hatékony oktatásban

*tanszékvezető, tudományos munkatárs, PTE Kultúratudományi,
Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
mate.andrea@pte.hu*

A 21. században a vizualitás és a kreativitás egyre fontosabb szerepet játszik az Alfa és Z generáció oktatásában, tanulók motiválásában, aktivizálásában és a tanulási folyamat hatékonyságának növelésében. Az elméleti és gyakorlati ismeretek komplexitása, a tanulók eltérő tanulási képességei és a motiváció fenntartása mind olyan kihívások, melyek megoldásához új módszerek és eszközök szükségesek. Azok az eszközök, amelyek egyszerre támogatják a tanulók logikus gondolkodását, kreatív önkifejezését és a tananyag mélyebb megértését, különösen fontosak.

Az oktatás során gyakran előfordul, hogy az elméleti tartalmak bonyolultsága, a segédeszközök hiányossága miatt a tanulók számára nehézséget okoz a lényeges információk szűrése, az összefüggések átlátása. Az olyan vizuális eszközök, mint a plakátok, lapbookok és gondolattérképek, hatékonyan támogathatják az elméleti ismeretek feldolgozását, miközben fejlesztik a tanulók kreativitását és problémamegoldó képességét.

Az előadás során gyakorlati példákon keresztül mutatjuk be a vizuális eszközök készítésének és alkalmazásának lehetőségeit a tanítás-tanulás folyamatában, amelyek nemcsak a tanulók, hanem a pedagógusok kreativitásának fejlesztését is elősegítik. Rámutatunk arra, hogy a pedagógusok kreatív kompetenciáinak erősítése kulcsfontosságú a tanulási folyamat hatékonyságának növelésében.

Kulcsszavak: kreatív gondolkodás, kreatív nevelés, környezeti nevelés, plakát, lapbook, gondolattérkép

Jegyzetek

Jegyzetek

Együttműködő partnerek:

TOLNA VÁRMEGYEI
SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM

